

2026/2027 учебна година

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ ГР. СМЯДОВО

Въведение

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца педагогически специалисти, служители и непедagogически персонал в СУ «Св. св. Кирил и Методий» гр. Смядово и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения. Етичният кодекс установява общи норми на поведение.

Етичният кодекс има за цел:

1. Да представи основните ценности и принципи, които работещите с ученици трябва да знаят и спазват в своята практика.
2. Да утвърди волята и стремежа на работещите с ученици за етичност в практическата им дейност и помежду им.
3. Да насочва поведението и подпомага работещите в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.
4. Да очертае моралните отговорности на работещите към учениците, към семейството, помежду им и към обществото.
5. Провеждане на политика на ниво училище за превенция и интервенция на насилието и тормоза:
 - създаване на позитивна култура и климат в училището;
 - създаване на устойчива система за изграждане на капацитет у всички участници в образователния процес под формата на обучителни дейности и механизми за сътрудничество;
 - проследяване на ефективността от дейностите по превенция и интервенция.
6. Повишаване на общественото доверие към образователните институции и издигане на авторитета на учителската професия.

Раздел I

Основни положения

Чл.1. Работещите с деца и ученици педагогически специалисти и служители изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

- (1) Детството е изключително важен период от живота на човека.
- (2) Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.
- (3) Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.
- (4) На всяко дете е гарантирано правото на:

1. свобода на изразяване на мнение;
2. свобода на мисълта, съвестта и религията;
3. формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

Чл.2. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл.3. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.4. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл.5. Във всички случаи следва да се защитава по най-добър начин интересите на детето.

Чл.6. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл.7. Децата с изяви дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл.8. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

Морални отговорности към детето

Чл.9. Педагогическата практика се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

(1) Разбиране и уважаване уникалността на всяко дете.

(2) Отчитане специфичната уязвимост на всяко дете.

(3) Създаване на безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

(4) Подкрепяне правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

(5) Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

(6) Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

(7) Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

(8) Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

(9) Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл.10. При съмнение за малтретиране на дете веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл.11. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл.12. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

Раздел III

Морални отговорности към семейството

Чл.13. Първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата, чрез:

(1) Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

(2) Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

(3) Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето.

(4) Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 14. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Раздел IV

Морални взаимоотношения с членовете на учителския екип

Чл. 15. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 16. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 17. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Раздел V

Морални отговорности към обществото

Чл. 18. Предоставяне на висококачествени програми и услуги. Не се предлагат услуги, за които не се притежава компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл. 19. Осигуряване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 20. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 21. Да се оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 22. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 23. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Чл. 23а. В училище се забраняват се действия, свързани със: 1. налагането на идеологически и/или религиозни доктрини; 2. осъществяването на политическа и партийна дейност; 3. извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекане по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.“

Раздел VI

Взаимоотношения с община, РУО и МОН

Чл. 24. (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел VII

Професионално поведение

Чл. 25. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 26. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 27. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 28. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 29. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 30. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 31. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел VIII

Конфликт на интереси

Чл. 32. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Служителят не може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

Раздел IX

Комисия по етика

Чл. 33. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност, се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет.

Чл. 34. (1) Комисията по етика:

(2) разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;

(3) дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

Чл. 35. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 36. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.

Чл. 37. Комисията по етика внася доклад до директора за постъпили сигнали и за взетите от нея становища.

Заклучителни разпоредби

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от

ежедневната работа на служителите на СУ «Св. св. Кирил и Методий» гр. Смядово. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване. Той е разработен с участието на представители на общественния съвет на училището.

Настоящият Етичен кодекс е приет от ПС (протокол № 21/14.09.2016 г.). Етичният кодекс се актуализира всяка учебна година.

За учебната 2026/2027 година е актуализиран на заседание на Педагогическия съвет /Протокол № 20/11.09.2026 г.

Директор: Марияна Йорданова

ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ

Чл. 1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване, регистриране и докладване на нарушения на норми на етично поведение и за предприемане на последващи мерки от педагогическите специалисти, служителите и работниците в СУ „Св. св. Кирил и Методий“ гр. Смядово.

Чл. 2. Под нарушения на нормите на етично поведение по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви:

1. неспазване на действащото законодателство;
2. неспазване на разпоредби съгласно вътрешноучилищни документи;
3. действия и/или бездействия, водещи до уронване престижа на образователната институция;
4. грубо отношение към ученици, родители, колеги и външни лица и проявено неуважение, незачитане правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и др. причини;
5. прояви на накръняване авторитета на други педагогически специалисти и престижа на училището, допуснати в и извън училище;
6. прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накръняване интересите на други лица.

II. ПРЕВЕНЦИЯ

Чл. 3. Превенция сред педагогическите специалисти:

1. Превантивните мерки в СУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Смядово целят недопускане на нарушения на етичните норми, правила и нормативни разпоредби чрез провеждане на разяснителна кампания сред всички участници в образователния процес.
2. Превантивните мерки сред педагогическите специалисти предполагат запознаване на всички педагогически специалисти с разпоредбите на действащото законодателство, нарушението на които води до негативно въздействие върху личностното развитие на децата и учениците и понижаване на доверието към образователната институция.

Чл. 4. Превенция сред учениците:

1. С оглед утвърждаване на позитивна дисциплина в образователната институция, в правилника за дейността на училището се регламентират правата и задълженията на учениците.
2. Теми, свързани със спазването на етичните норми и правила, се включват в планове на часа на класа, при провеждане на заниманията по интереси и други извънкласни форми.
3. Членовете на Ученическия съвет подпомагат Комисията по етика към училището и съдействат за популяризирането на добрите нрави сред своите съученици.

III. НАБЛЮДЕНИЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ

Чл. 5. Наблюдението и докладването на нарушения на етичните норми на поведение се извършва в две направления:

(1) Вътрешно докладване – от педагогическите специалисти и непедagogическия персонал, родители, граждани и представители на институции.

(2) Външно докладване – от директора на училището към представители на съответните органи – Прокуратура, Министерство на вътрешните работи, Министерство на образованието и науката, Регионално управление на образованието и др.

Чл. 6. Ход на процеса:

(1) Педагогическите специалисти, служителите и работниците в образователната институция се запознават с Етичния кодекс на работещите с деца, с Етичния кодекс на училищната общност и с настоящите вътрешни правила на заседание на общото събрание.

(2) Етичният кодекс на работещите с деца, Етичния кодекс на училищната общност и настоящите вътрешни правила са задължителни за спазване от всички работещи в образователната институция. Нарушението им е основание за търсене на дисциплинарна отговорност, а при виновно неизпълнение/нарушение на техни разпоредби – за налагане на дисциплинарни наказания.

Чл. 7. Със заповед на директора се определя комисия по етика, в която се включват представители на ръководството, на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал.

Чл. 8. Сигналите за нарушения се приемат в деловодството на училището и по електронната поща и се регистрират.

Чл. 9. В случаи на постъпили сигнали, комисията ги разглежда до 7 дни след постъпването им и се произнася по тях с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им. Становището се внася с доклад до директора на училището, който взема окончателното решение по съответния случай.

Чл. 10. Директорът на училището и Комисията по етика имат задължението да предприемат превантивни мерки и да полагат целенасочени усилия за изграждане на позитивен организационен климат в образователната институция и недопускане на нарушения на приетите етични норми.

IV. РАБОТА НА КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

Чл. 11. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

Чл. 12. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

Чл. 13. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство.

Чл. 14. Председателят свиква заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в 7-дневен срок от постъпването му.

Чл. 15. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и разговор със свидетели на нарушението.

Чл. 16. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова не по-късно от 3 дни след първото заседание на комисията.

Чл. 17. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, сигналът се докладва на директора за търсене на дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда. Не се допуска уронване на личното достойнство на служителите.

Чл. 18. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомява председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

Чл. 19. За работата на комисията се информират членовете на училищния екип, като се извършва анализ на случаите на нарушения на приетите стандарти за етично поведение в образователната институция и се отправят предложения за подобряване на организационния климат.

Чл. 20. При първоначално постъпване на работа всеки педагогически специалист, служител и работник се запознава с Етичния кодекс на работещите с деца, Етичния кодекс на училищната общност и настоящите вътрешни правила.

Директор: Марияна Йорданова